

Izhaja vsako sredo in petek zjutraj.
 Stane za celo leto 15 L
 » » pol leta 8 »
 » » četrt leta 4 »
 Za inozemstvo celo leto lir 40.
 Na naročila brez do poslani naročnine se ne moremo ozirati.
 Odgovorni urednik: Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 49

V Gorici, v sredo 27. junija 1928

Leto XI.

Ne frankirana pisma ne sprejemajo. Oglase se računajo po dogovoru in se plačajo naprej. — List izdaje konsorcij »Gor. Straže«. — Tisk Katoliške tiskarne v Gorici, Kva Piazzetta št. 18.
 Uprava in uredništvo: ulica Mameli št. 5. Št. poš. tek. rač. 11/1147. Telef. int. št. 366.

O pravičnem redu.

Stojimo pred enim največjih prelomov v zgodovini, pred dobo, ki bo mnoge zgradnje dosedanjega sveta premaknila v temeljih in bodo pognale rasti občestvenega življenja iz povsem novih tal.

Kaj je družabni red? Pojem je širok in pod njim razumemo vse družabne ureditve, zakone, pravila, običaje, ki urejajo zunanje življenje družbe oz. človeka v družbi. Dokaj ožji pojem pa je pravni red, ki je sicer poglaviti sestavni del družabnega reda in ki v neki meri daje tudi podlago, smer in obliko vsemu družabnemu redu; pod njim pa je razumeti le celokupnost zakonitih predpisov, ki na izsiljiv način urejajo zunanje življenje družbe oz. človeka v družbi.

Gotovi pravni red mora biti. Brez njega bi vladala anarhija, v kateri bi bilo življenje nemogoče. Možno bi bilo le tedaj, ko bi bili vsi ljudje plemeniti in dobri, to je brez slabosti; a človek je že po izvirnem grehu nagnjen k slabemu in zato je vsak anarhizem zabloda, sovražnik človeške družbe. Pa tudi po božji volji mora obstojati na zemlji red in zato je položil Bog v dušo človekovo svoj večni zakon, ki loči pravo od nepravlega, pravično od krivičnega.

Ta večni zakon je izraz volje božje za red v človeški družbi in zato mora biti podlaga vsakega prava; pravo, zakon, ki ne temelji na tej podlagi, je krivičen, nasproten človeški blaginji. Le o pravu torej, ki je z vsemi svojimi zakoni v skladu s vsajim božjim zakonom ali mu vsaj ni protivno, moremo reči, da je pravično. Iz pojma pravičnega prava pa izhaja nujnost, da mora zasledovati in jamčiti obče dobro in občo blaginjo.

Glavna temeljna prava sta oseba in stvar. Bistveno važno za zgradnjo prava je razmerje teh dveh med seboj in način, kako se to razmerje ustanavlja. Staro germansko pravo je poznalo skupno lastnino rodbine, rodu ali plemena. Podobno staro grško pravo in prava vseh mladih narodov. Rimsko pravo pa je prineslo s seboj popolnoma nasprotno razmerje: neomejeno lastnino posameznika. In tu je bila vsajena kal današnjega kapitalizma, ki je s časom vedno bolj rastele ter s postopno silo objemal v svoje klešče vse svetovno gospodarstvo, dokler ga ni popolnoma osvojil. Pa ni zajel le gospodarstva, zajel je vse državno in zasebno, da, celo duhovno življenje. Pogansko rimsko pravo je vrnilo zopet suženjstvo, le da v drugačni, a še strahotnejši obliki.

Z življenjem je Bog vsakemu bitju dal tudi sredstva za življenje. Tako tudi človeku, najpopolnejšemu bitju v stvarstvu. Ta sredstva za človekovo življenje pa so zemeljske dobrine; so torej radi človeka, da si po njih pripravljajo živež za svoje telesno in s tem duševno življenje. Dočim so te dobrine ostalim bitjem v neposredno hrano, pa si mora človek svoj kruh šele sam pridobiti. Iz vsega tega pa izhaja dvoje osnovnih človekovih pravic: pravica do zemskih dobrin, kolikor jih potrebuje za svoje delo, oziroma pravica do dela in pravica do tega, kar si je z delom pridobil; na drugi strani pa nalaga dvoje dolžnosti:

dolžnost do dela in dolžnost do priznanja delovnega zaslužka v lastnino onega, ki je delal.

Današnji družabni red pa je zgrajen na popolnoma nasprotnem stališču. Ne le, da štiti vsako, — ne sicer s tatvino ali goljufijo pridobljeno lastnino — in lastnino, ki do tčka sama po sebi izven lastnega dela (n. pr. obresti), temveč celo štiti in pospešuje pridobivanje lastnine iz dela drugih.

Zato je današnje pravo brez živih korenin in zato za nadaljni razvoj mrtvo. Treba ga je premakniti v temeljih, dati mu živo koreniko, ustvariti pravičnejše razmerje med osebo in stvarjo, v katerem bo oseba pred stvarjo in na tej podlagi graditi nov, pravični red.

Kaj se godi po svetu?

Krvavi dogodki v seji jugoslovanske narodne skupščine dne 20. junja so še vedno predmet splošnega zanimanja. Domače in inozemsko časopisje jih zelo živahno razlaga in ugiblje o vsem mogočem. Nekateri govorijo o državni krizi, drugi ne pripisujejo dogodkom večjega pomena, kot jim gre. V »Goriški Straži« hočemo samo na kratko opisati potek in razvoj dogodkov v Jugoslaviji od pretekle srede do danes.

Izgredi v Zagrebu.

V četrtek zvečer se je v Zagrebu raznesla vest, da je Štefan Radić podlegel ranam. Vest ni bila resnična. V sredini mesta se je zbrala velikanska množica ljudstva, da bi dala duška svoji žalosti in svojemu razburjenju. Vlada je mobilizirala vso policijo in orožništvo, da bi vzdržala red. Demonstranti so vzklikali Radiću in Pribičeviću. Sprevod je krenil proti kavarni »Corso«, ki so jo demonstranti v trenutku razbili. Takrat so padli prvi strelji. Razvila se je bitka med občinstvom in orožništvom, v kateri je bilo pet oseb ubitih, kakih 80 pa ranjenih. Policija je naposled razpršila demonstrante in vzpostavila red. Med aretiranimi je bilo mnogo komunistov, ki so hoteli nemire izrabiti zase. Pri enem komunistu so menda našli celo ruske červonce (sedanji ruski denar). Demonstranti so napravili precej škode.

Da se vzdrži red, je polic. ravnanstvo določilo, da morajo biti hiše od 7. ure zv. do 6. ure zaprte. Vsako postajanje in zbiranje pred hišnimi vrati je prepovedano. — 2. Vsi javni prostori, kakor gostilne, kavarne, kinematografi in slično se morajo brez izjeme ob 19. uri zapreti. Gostje se ne smejo muditi niti za zaprtimi vrati. — 3. Vsako postajanje na ulicah po 19. uri je prepovedano. Za otroke odgovarjajo njihovi reditelji, skrbniki in učitelji. Policijski organi bodo najstrožje nadzorovali izpolnjevanje teh odredb. — Proti kršiteljem se bo postopalo po predpisih.

Sedaj vlada v Zagrebu mir.

Pogreb padlih poslancev.

V petek 22. junija so pripeljali v Zagreb trupli ustreljenih poslancev Pavla Radića in Basarička. Pred kolodvorom se je zbrala silna množica. Zastopana so bila društva, ob-

gotovo je, da smo baš mi, katoličani v prvi vrsti poklicani k sodelovanju na izpremembi sedanjega n gradnji novega, pravičnega reda. Zakaj ravno krščanstvo je zmožno dajati pravec pravičnemu redu. Kakor je du v tesni zvezi s telesom, tako se tudi mi katoličani ne smemo omejiti le na golo duhovno polje; življenje zahteva več. Ena glavnih sestavin resničnega, vsakodnevnega življenja je pa pravo. In to pravo naj vzgaja ljudi k dobremu in pravičnemu ter dviga človeški pogled višje kot na zemске dobrane. Današnji pravni red človeka tlači k tlom, mu obrača pogled le na zemljo — novo pravo mora obrniti človekov pogled na višje dobrine, in tako pospešiti njegov duševni polet. Da bo podlaga mlademu, božjemu veku!

čine, oblasti, državni uradi itd. Poslanci seljačke stranke in samostojni demokrati so imeli govore. Nato so trupli prepeljali v Hrvatski seljački dom, kamor so romale nepregledne vrste meščanstva in naroda iz okolice.

Pogreb se je vršil v soboto 23. junija ob 10. uri dopoldne. Od desete do enajste ure so bili zaprti vsi uradi in vse trgovine. Pogreba se je udeležilo nešteto ljudi. Nekateri pravijo, da jih je bilo 120.000, drugi govorijo celo o 300.000. Svetozar Pribičević je prebral poslanico Štefana Radića hrvatskemu narodu. Radić priporoča mir in prevdarnost ter vdanost kralju. Pogreb se je vršil v najlepšem redu. Izgredov ni bilo nikakih.

Seja zagrebškega občinskega sveta.

Zagrebški občinski svet je imel v petek 22. junija žalno sejo. Na tej seji je sprejel sledečo resolucijo:

»20. junija l. 1928., to je leta, v katerem se kraljevina SHS pripravlja, da bo praznovala desetletnico svojega obstanka, se je izvršil v skupščini zločin, ki je edin v zgodovini parlamentarizma vsega sveta V sejni dvorani belgrajske skupščine sta bila premišljeno, čeprav ne po dogovoru, od radikalnega poslanca Puniše Račića ubita hrvatska poslanca Pavle Radić in Jurij Basariček. Isti človek je težko ranil poslance Štefana Radića, Ivana Pernarja in Ivana Grandja. Svobodno izvoljeni zastopniki glavnega mesta Zagreba so ne glede na stranko potrdi radi tega blaznega dejanja. Ta zločin in vse, kar je sledilo ustanovitvi države, priča, da je Puniša Račić samo slučajen izvrševalec v preganjanju, ki ga trpi hrvatski narod. To dejanje dokazuje tudi, da je položaj hrvatskega naroda, kot ga je ustvarila vidovdanska ustava, nezadržljiv. Občinski svet izraža svoj stud nad razdiralnim delom, ki se je vršilo od l. 1918. dalje in ki je 20. junija l. 1928. dobilo v skupščini krvavi pečat. Večno se bomo spominjali mučnikov našega naroda Pavla Radića in Jurija Basarička.«

Tako približno se glasi resolucija zagrebškega občinskega sveta, ki je bila soglasno sprejeta. Nato je podžupan bral sozvalne brzojavke. Ko je prišla na vrsto sozvalna brzojavka belgrajskega župana, so vsi navzoči odločno ugovarjali. Občinski

svet je nato sklenil, da ne sprejme belgrajske brzojavke, in jo je poslal nazaj.

Kaj pravijo poslanci?

Za zadržanje seljaško-demokratskega poslanskega kluba je značilno dejstvo, da je tajnik kluba odklonil sozvalno pismo vlade in ministrskega predsednika Vukičevića. V četrtek zvečer pa je klub imel sejo, o kateri je izdal sledeče poročilo:

»Kmetško-demokratska koalicija se je posvetovala o sedanjem političnem položaju in je sporazumno z ranjenim predsednikom Štefanom Radićem sklenila sledeče: 1. Klub kmetško-demokratske koalicije ne bo tako dolgo vstopil v narodno skupščino, v kateri je tekla kri naših tovarišev in prijateljev velikih mučnikov v skupnem boju za enako kopravnost, enakost in človečanstvo, dokler ne bo dano zadoščenje in jamstvo za našo popolno enakopravnost. 2. Kmetško-demokratska koalicija ne bo s sedanjo vlado imela nikakih zvez in bo odklonila vsako gmotno odškodnino za nenadomestljivo življenje svojih tovarišev. Narod naj ohrani potreben mir in zaupanje v vodstvo. 3. Prihodnja seja kmetško-demokratske koalicije se bo vršila v Zagrebu.«

Opozicija je torej sklenila, da se ne vrne v skupščino, dokler se položaj temeljito ne spremeni. Kako dolgo bo njihova odsotnost trajala, se ne da sklepati.

Kako gre ranjencem?

Ranjena poslanca Grandja in Pernar se vidno boljšata. Največ skrbi prizadeva Štefan Radić. Sicer se tudi njegovo stanje boljša, toda je nevarnost, da se pojavijo zapletljaji, ker ima Radić srčno napako in sladkorno bolezen. Avstrijski državni kancler dr. Seipel je poslal v Belgrad svojega osebnega zdravnika Singerja. Dr. Singer je prispel v Belgrad z letalom. O Radićevem stanju se ni nepovoljno izrazil. Bolnike je večkrat obiskal kralj Aleksander in se z njimi razgovarjal. Radić je prejel par tisoč brzojavk. Tudi rana drja Pernarja je resna, ker mu še niso mogli vzeti krogle iz rane.

Za otroke ubitih poslancev se po Hrvatskem nabirajo prispevki. Do sedaj se je nabralo blizu pol milijona dinarjev.

Položaj vlade.

Ni še gotovo ali bo vlada ostala ali bo odstopila. Opozicija zahteva odstop za vsako ceno, vlada se noče vdati. Najbrž bo vlada še nekaj časa ostala. Vendar se imenujejo zapletitvi bodoči ministrski predsedniki: Aca Stanojević, Trifković, Uzunović, Marinković. Gotovega seveda ni nič. Omenja se tudi možnost vlade, sestavljene iz samih častnikov. Bližnja prihodnost bo prinesla odločitev.

Narodna skupščina se bo sestala menda v juliju. Medtem se vrši preiskava proti Puniši Račiću. Obtožen bo dveh premišljenih umorov in treh poskušanih umorov. Sodna razprava bo jeseni.

Sklep.

Nemški zunanji minister Rathenau, ki so ga prav pred šestimi leti politični nasprotniki ustrelili, ker je delal za zbližanje med Francijo in Nemčijo, je eno leto pred svojo smrtjo rekel o prepadu med Fran-

cozi in Nemci to le: »Mož za možem bo moral skočiti v prepad, da ga bodo drugi mogli prekoračiti. Nič zato! Prepad pa ne bo nikdar prekoračen, ako ne bo eden začel.« Eno leto za temi besedami je kot prvi padel v prepad on sam. Cilj, za katerega se je boril, pa je skoro dosežen.

Te besede nam silijo v spomin, ko mislimo na nesrečne žrtve v belgrajski narodni skupščini. Prepad je precejšen. Morebiti bo še kdo padel vanj. Vendar je gotovo, da se ta prepad manjša. Ko bo sila največja, takrat bo dozorela zavest narodne sorodnosti in pozabljene bodo težki dnevi preteklosti.

Okno v svet.

Nemška vladna kriza se nekam počasi razvija. Hermann Müller—Franken je najprvo hotel sestaviti vlado iz tako zvane velike koalicije, ki bi jo tvorili socialisti, centrum, demokrati in nemška ljudska stranka (dr. Stresemann). Nemška ljudska stranka je stavila take zahteve, da jih druge stranke niso mogle sprejeti. Zato je Müller izjavil, da bo sestavil vlado iz weimarske koalicije, to je, iz vseh naštetih strank razen nemške ljudske stranke. Poleg tega bi v to vlado pritegnil tudi bavorske ljudovce. Toda tudi to se mu ni posrečilo. Končno je predlagal vlado, ki bi jo sestavljali načelniki posameznih skupin. V tako vlado je tudi dr. Stresemann pripravljen vstopiti. O uspehu bomo poročali.

Poincaré in francoski frank.

V četrtek 21. junija je francoski ministrski predsednik Poincaré imel v zbornici velik govor o ustalitvi franka. Predložil je zadevne zakonske načrte. Zdi se pa, da bo Poincaré na vladi samo toliko časa, dokler ne bo rešeno vprašanje denarja. Takoj potem se bo sedanja vladna večina razbila.

Burna seja ogrskega parlamenta.

Ogrska vlada je predložila parlamentu zakonski načrt, po katerem bi prišlo izdelovanje vžgalic na Ogrskem v roke neke švedskoameriške družbe. Opozicionalne stranke so proti temu zakonu ostro ugovarjale. Pri razpravi je prišlo do prepira in kričanja. V prerekanje se je vtaknil tudi ministrski predsednik prof Bethlen. Padale so zelo neparlamentarne besede. Predsednik zbornice je moral prekiniti sejo.

Galli v avdijenci.

Jugoslovanski kralj Aleksander je sprejel novega italijanskega poslanca v Belgradu Gallija v avdijenco. Galli je kralju izročil svoje poverljive listine. Poslanik se imenuje Galli in ne Gasti, kot nam je ime zadnjič skvaril tiskarski škrat.

Auriti se vrne na Dunaj.

Italijanski poslanik na Dunaju Auriti, ki je bil v februarju radi znanega Seiplovega govora brzojavno odpoklican, se baje v kratkem vrne na svoje mesto. Iz tega je sklepato, da se razmerje med Italijo in Avstrijo boljša.

Kriza egiptovske vlade.

Egiptovska vlada je radi nespodzumljenja med vladnimi strankami odstopila. Zdi se, da bo sedanja zbornica razpuščena in da bodo razpisane nove volitve.

Na Kitajskem.

Nacionalistična kitajska vlada je sklenila prekrstiti glavno mesto Peking v Peiping. Peking pomeni: Severno glavno mesto, Peiping pa: Severno polje. — Japonska vlada smatra, da ni na Kitajskem nobene nevarnosti več. Zato je iz kitajskih voda odpoklicala 27 vojnih ladij. — Vest o smrti Čang-Tso-Lina, diktatorja severnih pokrajin, je sedaj uradno potrjena. — Manžurija, velika severna kitajska pokrajina, se je pridružila nacionalistom.

Za svetovni mir.

Kellogg, državni tajnik za zunanje zadeve Združenih držav, je razposlal 14 najvplivnejšim državam na svetu nov načrt pogodbe za zaimčenje svetovnega miru. Ta načrt se za spoznanje razlikuje od prejšnjega, ki je bil namenjen samo petim velesilam, namreč: Angliji, Franciji, Italiji in Japonski.

DNEVNE VESTI.

† Josip Kos.

Zopet je kruta smrt z brezobzirno hladnokrvnostjo posegla med vrste našega duhovništva in pokosila enega najkrepkejših: v soboto 23. t. m. zjutraj je umrl v Otaležu po daljši, mučni boleznini tamošnji kurat č. g. Josip Kos. Kdor je slišal o njegov smrti, ni hotel in ni mogel verjeti. Znano je sicer bilo, da je zadnje mesece nekoliko bolehal, toda vendar nihče ni pričakoval tako hitrega konca. Misli si gospoda Kosa, tistega krepkega, življenja polnega moža — mrtvega, je res skoro nemogoče. In vendar je bridka resnica. Ko pišemo te vrstice, ga že krije hladna gruda tam gori pred pročeljem ljubljene in ponosne otaležke farne cerkve.

Pokojni g. Kos je bil rojen v Nemškem Rutu l. 1881. Po končani srednješolskih študijah, katere je dovršil deloma v Gorici, deloma v Kranju, je vstopil v goriško bogoslovje. L. 1906. je pel prvo sv. mašo. Nato je služboval kot kaplan pri Sv. Luciji in v Cerknem, od koder je prišel za župnega upravitelja v Dol. Tribušo. Od tam je šel pred 14. leti za kurata v Otalež, ki je brez dvoma ena najtežjih duhovnijskih na Goriškem. Delaljubni in za dobro stvar vneti g. Kos se pa ni vstrašil utrudljivih strmin in slabih poti, katerih ima razsežni Otalež v obilici; niti težko dostopna rebra Masore ga niso plašila. Z veseljem in odločnostjo se je lotil dela in je postal kmalu res pravi oče svoje duhovnije. Vzljubil je tisti z naravnimi krasotami oblagodarjeni, a težavni predel naše dežele in župljani so vzljubili njega. Kljub vsem neprilikam, ki so nujno združene s službovanjem v takih hribovitih krajih, ni do boleznini nikdar resno mislil na premestitev.

Rajniki je bil tih, skromen delavec, ki ni nikdar silil v ospredje. Povsod, kjer je služboval, je vestno vršil svoje dolžnosti in je rad pomagati tudi pri prostvetnem delu. V Otaležu se je poleg tega oprijel tudi našega združništva in je s poverljivostjo vodil tamošnjo posojilnico. Kot človek je bil pokojnik zelo dobrega srca in veselega, odkritega značaja. Rad je pomagal nesrečnežem, njegovo gostoljubje je bilo znano in če je prišel med prijatelje, se je rad prav od srca nasmejal. Kdor ga je poznal, ga je imel rad. Njegova smrt pomenja zato težko izgubo ne le za razžaloščeno faro, temveč za našo celokupnost. Zapustil nas je mož, čigar odhod je zasekal v duhovniške vrste zevajočo vrzel. Legel je v grob vztrajen in značajan naš delavec, kateremu bomo težko dobili namestnika. Poslovil se je za vedno prijatelj, ki je bil srcu drag in ljub. Zato nas njegova smrt žalosti in navdaja z mračnimi pogledi v bodočnost. Upajmo, da je našel mir pri Onemu, ki je pot, resnica in življenje, in bo tam tudi prosil za nas in naše bodoče dneve. Ohranimo ga v častnem spominu!

Tekoči teden

poteče polletna naročnina za »Gor. Stražo«. Opozarjamo na to one cenj. naročnike, ki imajo plačan list samo do konca junija, in jih prosimo, da čimprej poravnajo naročnino za nadaljnega pol leta.

Zarota

proti albanskemu predsedniku.

Albanska policija je odkrila zaroto, ki je stregla po življenju predsedniku republike Ahmedu Zoguju. Ko je ljudstvo zvedelo o odkriti zaroti, se ga je menda polastilo veliko veselje. Zarotniki bodo kaznovani.

Naročnikom.

Ker je prihodnji petek praznik sv. Petra in Pavla, nam ta dan ni mogoče izdati lista. V nadomestilo je zato izšla današnja številka s prilogo.

Tombola

na praznik sv. Petra in Pavla.

Na praznik sv. Petra in Pavla se bo v Gorici na Travniku ob 6. uri vršila običajna vsakoletna tombola. Pol ure prej pa se bodo izžrebala darila za družine, ki imajo mnogo otrok. Darila so sledeča: 1. 600 Lit. Za to se lahko potegujejo družine, ki imajo 7 živih, nepreskrbljenih otrok, rojenih od l. 1912. dalje. — 2. 500 Lit. Za to se bodo potegovala družine, ki imajo šest živih otrok. — 3. Tri darila po 400 Lit. za družine s petimi otroci. K žrebanju so pripuščene samo družine, ki bivajo v Gorici.

Cerkev na Placuti.

Obnovitvena dela pri cerkvi na Placuti dobro napredujejo in obetajo, da bo pretrpinčena župnija vendar kmalu zopet prišla do svojega hrama božjega. Dolga povojna leta smo z bridkostjo v srcu gledali razvaline nekdanje prikupnega svetišča in zaman vpraševali, kdaj se bodo pričela obnovitvena dela. Letošnje spomlad smo končno dočakali, da se je pričelo delo. Velik del zasluge za to pripada gotovo vztrajnosti sedanjega župnega upr. g. Carleta. Cerkev, ki je bila podaljšana za 6 metrov, je že pod streho. Tudi strop je že izdelan. Sedaj se dokončujejo stene. Kakor nam je zagotovil g. upravitelj, računa on z gotovostjo, da bo v oktobru cerkev že pripravljena za redno službo božjo. Cerkev je sedaj predelana v romanskem slogu in bo imela dva stranska oltarja več kot prej. Obeta postati prav lepa stavba, nekaka mala stolnica. Zlasti se bo zunanji vtis cerkve še zvišal s tem, da bo zvonik predelan in za 2 in pol metra povišan.

Smrt.

Znani sobni slikar Henrik Höller iz Karlova, zadnja leta bivajoč v Komnu, je pretekli teden nagloma opešal in umrl v bolnici v Vidmu. Pred vojno je bil po Krasu poznan kot človek narave, ki je užival le sadje in pil le vodo. Prišel je večkrat tudi v Gorico, kjer je vzbujal pozornost s svojo dolgo haljo, dolgimi lasmi in brado. Preiskal je vse kraške jame. Imel je lepo zbirko okamenin — petrefaktov —, to je raznih živali, ki so tekom tisočletij poapnile v kamne. V času vojne je mnogo koristil vojaški upravi pri iskanju in izrabljanju podzemeljskih jam in vod. Škoda, da je vojna uničila njegov zanimiv muzej okamenin v Nabrežini.

Zadnji petek.

Običajna pobožnost za gospe in gospodične bo 29. t. m. ob 8. uri zvečer.

Nobile in tovariši.

V reševanju tečajnih raziskovalcev lahko zaznamujemo vesel dogodek: General Nobile je rešen spon večnega ledu. To pa se je zgodilo takole: Švedski poročnik Lundborg je z letalom »Uppland« dolgo časa proučeval kraj, kjer je Nobile čakal na rešitev. Lundborg se je vrnil k svojemu oporišču. Nato je odletel z drugim letalom, ki

ima mesto koles smučke (ski). S tem letalom je pristal na ledu, vzel v letalo Nobileja in zopet odletel. Nobile je sedaj na ladji »Città di Milano«. Ima zlomljeno eno nogo in bo ozdravil v 40. dneh. Kmalu nato je drzni švedski letalec zopet poskušal pristati pri ponesrečenjih, pa se mu je letalo tako pokvarilo, da ni mogel več odleteti. Število nerešenih se torej ni zmanjšalo. — Ladja »Città di Milano« se je iz Kraljevega zaliva pomaknila bolj proti severu. — Precejšnje skrbi povzročata usoda Amundsena in njegovega letala »Latham«. Do danes se še ni oglasil. Nekatere postaje so sicer čule klic »S. O. S.« na pomoč, toda ne vedo, odkod je izšel. Upanje vendar še ni čisto izgubljen. Amundsen in njegov tovariš sta vajena obtečajnih pokrajin in njuno letalo je eno najboljših, kar jih ima Francija. Vrhu tega je bilo letalo najskrbneje pripravljeno za polet v Ameriko. Nesreča je torej skoraj izključena. Nekatera letala so šla iskati Amundsena. Dosledaj niso imela uspeha.

Vpokojevcem!

Opozarjamo vse vpokojence, všteti so tudi železničarji in vdove, da zapade dne 25. avg. 1928 rok za vlaganje prošnje za doseg poviškov, ki so bili dovoljeni s kr. odlokom z dne 13. avg. 1926 št. 1431. V smislu omenjenega kr. odloka bodo imeli zamudniki pravico do poviška le od prvega pokojninskega obroka, ki zapade po vložitvi prošnje.

Avtomobilna zveza Bovec-Trbiž.

V poletnih mesecih vozi iz Boveca na Trbiž vsak dan avtokorijera za osebni promet. Iz Boveca odhaja ob 6. uri zjutraj; na trbiško postajo dospe ob 8.20 uri. Od tam se vrača ob 12.30 in pride v Bovec ob 2.45 popoldne. Vožnjo oskrbuje bovško podjetje A. A. Mlekuš, ki si je ravno v zadnjih dneh nabavilo lepo in komodno novo korijero.

Davčne olajšave za družine z veliko otroci.

»Gazzetta Ufficiale« št. 145 z dne 22. junija 1928 je priobčila zakon od 14. junija 1928 št. 1312, ki določuje davčne olajšave za družine, ki imajo veliko otrok.

Kdo je deležen davčnih olajšav po novem zakonu?

Davčnih olajšav so deležne naslednje tri skupine davkoplačevalcev:

- državni, občinski in deželni uradniki kateregakoli čina, kategorije, če imajo skrbeti za sedem ali več otrok;
- vsi drugi davkoplačevalci, ki morajo skrbeti za 10 ali za več otrok in
- oni, ki so imeli dvanajst ali več otrok, od katerih je vsaj še šest živih, za katere morajo skrbeti.

Raznih šolskih taks in pri vseh raznih šolskih zavodih so pa prosti vsi oni, ki imajo ali so imeli označeno število otrok, ne glede na to, koliko jih je še živih in za koliko otrok morajo skrbeti.

Družine bodo deležne naslednjih olajšav:

- občinskega davka na patente;
- drž. davka od najemniške vrednosti (valore locativo);
- občinskega davka na živino in posebno še davka na kozje;
- prispevkov za sindakat;
- vseh šolskih taks.

Odtok bankovcev.

Med otroci so všteti tudi legitimirani in nezakonski otroci. Omenjene davčne olajšave stopijo v veljavo dne 1. julija t. l.

Bankovci od 5 in 10 lir ostanejo v prometu do 31. decembra 1928, dočim bodo popolnoma razveljavljeni dne 30. junija 1929.

Bankovci po 25 lir stopijo iz veljave dne 30. junija 1928. Kaj se godi?

GOSPODARSTVO.

Agrarni kredit.

»Straža« je priobčila o vprašanju kredita že več člankov. Opozarjamo tu predvsem na članek v »Straži« št. 36 z dne 4. maja t. l. Svetujemo vsem, da ne čitajo samo naslednjih vrst, temveč tudi navedeni članek.

V naši deželi se danes mnogo govori o agrarnem, to je kmečkem kreditu. Vzrok temu tiči predvsem v dejstvu, da nimajo mnoge posojilnice na razpolago dovolj sredstev, da bi mogle kriti po ugodnih pogojih vse denarne potrebe svojih članov. Kjer je posojilnica močna in ima na razpolago še lastna tekoča sredstva, tam je zanimanje za agrarni kredit pičlo. To opažamo posebno v naših Gorah, nasprotno pa je v Brdih, v Vipavski dolini in na Krasu.

Ker bo v bodočnosti vprašanje agrarnega kredita med našim ljudstvom najprej igralo precejšnjo vlogo, zato podajamo v naslednjem vse najvažnejše, kar mora naš kmetovalec vedeti o agrarnem kreditu.

Kaj je agrarni kredit?

Malo kmetij je idealnih, to se pravi tako urejenih in opremljenih, da ne bi ničesar ne manjkalo in da ne bi nikjer ne bilo potrebno zboljšanje. Lahko smelo trdimo, da ni nikjer kmetije, ki bi vedno in v vsakem slučaju donasala najvišje dohodke.

Se dobe živinorejci, ki nimajo odgovarjajočega hleva in potreb gnojne nišne jame. So posestva, ki imajo preveč senožeti in premalo živine. Drugod trpi posestvo vsled pomanjkanja hlevskega gnoja za njive. Zopet drugod bi se izplačalo zasaditi vinograd ali sadovnjak, kjer je danes ničvredna goščava. Marsikateri kmetovalec ve, da poveča 100 kg čilskega solitra pridelek pšenice vsaj za 300 kg zrnja in pridelek krompirja za 1000 kg gomoljev, ve, da so umetna gnojila dobičkanosna, a kljub temu jih ne rabi, ker nima denarja, da bi si jih nabavil. Isto velja za semena, za kmetijske stroje, n. pr. pluge ali slamoreznice, itd.

Marsikdo proda svoje pridelke, recimo jabolke, takoj ko jih je spravil kljub temu, da ve, da bi jih pozneje prodal z večjim dobičkom. Zgodaj jih proda, ker nujno rabi denar in ker večkrat nima primernega prostora za shrambe, itd. itd.

Kdor hoče vse to prav urediti in tako napredovati, rabi denar. Sploh rabi kmetovalec vedno denar, če hoče dvigniti vse zaklade, ki so zakopani v njegovem posestvu.

Kdor sam nima denarja, si ga mora izposoditi. Znano pa je, da mora imeti kmetijstvo denar po ugodnih pogojih, ker v zemljo vloženi kapital nosi navadno nižje obresti, kot kapital vloženi recimo v trgovino, na tudi manj, kot vloženi v — hranilnico.

Za državo je kmečki stan odlične važnosti. Kmet je v miru navadno najzvestejši in najudanejši — najmanj revolucionaren — državljan in najboljši davkoplačevalec, v vojni pa najhrabrejši vojak. Trden kmečki stan je za državo vedno najbolj opora v vsaki stiski. Zato pa je tudi dolžnost države, da ne krati kmečkemu stanu potrebne svobode za miren razvoj in da ga država tudi podpira, ko in kjer je pomoči potreben.

Z ozirom na to skušajo skoraj vse države zagotoviti kmečkemu stanu cenen agrarni kredit, to je posojila po ugodnih pogojih za zboljšanje kmetij in tako za povišanje kmečke kroizvodnje. Navadno izvira odto državni višji dohodek, to je večja davčna zmožnost kmečkega stanu.

Umljivo je torej, da se tudi rimska vlada zanima za vprašanje

agrarnega kredita. Prvi tozadevni italijanski zakon je izšel že leta 1869. danes pa veljajo v tem oziru določbe zakona z dne 29. julija 1927 št. 1509.

Za kaj se dobi agrarni kredit?

V glavnem razlikujemo dve vrsti agrarnega kredita, in sicer

- a) obratni kredit, in
- b) kredit za zboljšanje kmetij.

Obratni kredit.

Pod obratnim kreditom razumemo posojilo v svrhu

1. obdelovanja polj, nakupa umetnih gnojil in semen, za izrabo oziroma spremembo kmetijskih pridelkov, recimo grozdja v vino;
2. nakupa živine in kmetijskih strojev;
3. predujmov na pridelke in izdelke v zalozah, n. pr. sira v mlekar nah, vina v kletih.

4. Obratni agrarni kredit dobe lahko tudi zadrufne organizacije za

- a) nakup članskih potrebščin (umetnih gnojil, semen, itd.)
- b) za izplačanje predujmov na račun blaga v zadrufni zalogi (glej pod 3).

Kredit za zboljšanje kmetij.

Pod tem kreditom razumemo posojila za

1. nove nasade in spremembo že obstoječih;
2. za napravo poljskih potov;
3. ureditev zemljišč, bodisi za liveliranje (zravnanje visečih), bodisi za arondiranje (zložitev);
4. napravo gnojišč, vodnjakov, napajalnih korit, za napravo obzidja, plotov, žive meje in vsega, kar služi za ograjo zemljišč;
5. zidanje in popravilo kmetijskih hiš, hlevov za govejo živino, skedenjev in drugih stavb, ki služijo kmetovalcu za shrambe ali tudi predelavo kmetijskih pridelkov;
6. ureditev naprav, ki naj zagotovo posestvu pitno vodo, vodo za namakanje, kakor tudi za druge naprave, ki bi služile osuševanju in namakanju zemljišč;
7. za vpeljavo elektrike, v kolikor služi kmetijskemu obratu, za ureditev planin in planinskih naprav, za pogozdovanje in vsa druga dela, ki za trajno zboljšajo zemljišče.
8. za nakup zemlje, s katero se uredijo male kmetije (recimo odkup kolonov).

Iz rečenega sledi, da lahko dobe agrarni kredit zasebniki, kmetovalci koloni, cerkve, zadrufe in druga podobna bitja, ki obdelujejo zemljo bodisi kot lastniki, bodisi na podlagi sklenjenih pogodb.

Obrestna mera, jamstvo in vračevanje.

1. Obrestna mera

ministrstvu za narodno gospodarstvo za agrarni kredit je določena po ministrstvu za narodno gospodarstvo (Economia Nazionale). Danes je obrestna mera za agrarni obratni kredit 5.50%, za kredit za zboljšanje 5%, izjemo tvori le kredit za zidanje kmetijskih stavb, ki je po 4% (za popravila kmečkih stavb pa 5%).

2. Jamstvo.

Obratni agrarni kredit se dobi na menico, takoimenovano agrarno menico, ki se na zunaj nekoliko razlikuje od navadne menice, je pa podvržena isti kolkovni lestvici. Menice preskrbi zavod, ki daje kredit. Menice so tudi različne za obratni kredit in različne za kredit za zboljšanje.

Agrarni kredit za zboljšanje se tudi lahko dobi na menico, navadno pa zahtevajo vknjižbo, posebno če je bilo dano posojilo v stavbne svrhe.

Agrarna menica mora imeti navedeno

a) svrhu kredita,

b) parcelo, za katero je bil kredit dan, oziroma mora biti naveden kraj, kjer se hranijo pridelki in izdelki, oziroma kjer se bo držalo živino ali kmetijske stroje, ter

c) jamstvo za posojilo.

Jamstvo za posojilo je lahko navadno, to je samo posojiljemalec, lahko pa so drugi poroki, lahko pa so za jamstvo tudi zastavljeni predmeti, za katere je bilo dano posojilo. V slučaju manjkajočega vračila ima posojiljedajalec pravico kratkim potom prodati na dražbi vse zastavljene predmete.

Ako posojiljemalec ne zna pisati, lahko samo podkriža menico, če posojilo ne presega zneska 5000 lir. V tem slučaju morajo sopodpisati menico dve pričji, ki lahko nastopajo pri javnih uradih. Podpise prič overovi notar, župan ali sodnik. Overovitev je brezplačna.

Če pa znesek presega 5000 lir, mora podpisati menico v imenu nepismenega dolžnika njegov pooblaščenec. Menici mora biti priložen overovljen prepis pooblastila.

3. Vračevanje.

Agrarni kredit je v bistvu kratkoročen, in sicer:

a) Posojila za nakup umetnih gnojil, semen, za obdelovanje, itd. se mora vrniti najpozneje, ko se proda pridelke (navadno po 6 mesecih do 1 leta).

b) Posojila za nakup živine in kmetijskih strojev se mora vrniti po zakonu najpozneje v 5 letih, v naši deželi v treh letih.

c) Posojila za zboljšanje je treba vrniti najpozneje v 5 letih.

č) Posojila za zidanje kmetijskih poslopij se mora vrniti najpozneje v 15 letih.

Koncem vsakega leta je potrebno vrniti en obrok, obnoviti menico za zmanjšani znesek in plačati tozadevne obresti.

Kje in kako se dobi agrarni kredit?

Cela Italija je danes razdeljena v posamezne pokrajine, v mejah katerih imajo v zakonu navedeni denarni zavodi nalogo izvesti organizacijo agrarnega kredita. V treh Benečijah (torej tudi v Julijski) je za to določen Kreditni zavod za obnovo Benečij (Istituto Federale di credito per il risorgimento delle Venezie) s sedežem v Benetkah. To je isti zavod, ki je izplačeval vojno odškodnino, samo, da se peča z agrarnim kreditom posebni oddelek imenovanega denarnega zavoda.

Imenovani zavod mora torej pri nas organizirati agrarni kredit. V to svrhu je stopil v stik z goriškim Montom, Cassa di risparmio Triestina v Trstu, s še drugimi domačimi denarnimi zavodi in tudi Zadrufno Zvezo v Gorici. Gotovo se bo dobilo v kratkem agrarni kredit lahko pri najbližji posojilnici.

Kdor hoče dobiti agrarni kredit, mora vložiti prošnjo in izpolniti nalašč za to pripravljeno tiskovino, ki je različna bodisi za obratni, bodisi za kredit za zboljšanje.

Iz prošnje mora biti točno razvidno sledeče:

a) Ime, priimek, očetovstvo prisilca;

a) ali je lastnik, kolon ali najemnik zemljišča;

c) kje je zemljišče, kam meji, kako je veliko in kako je obdelano;

č) v katero svrhu se bo posojilo porabilo.

Kdor hoče dobiti pri gotovem zavodu agrarni kredit, morajo biti njegove gospodarske razmere zavodu dobro znane, drugače mora primesti s seboj posestno polo ali pa mora biti spremljan z vsaj enim, zavodu dobro znanim porokom.

Zaključek.

To bi bilo glavno, kar morajo vedeti naši kmetovalci o agrarnem kreditu.

Kdor misli najeti agrarni kredit, naj se točno zaveda, da mora posojilo ali posamezne obroke ob zapadlosti gotovo vrniti. Vsako obotavljanje bo v njegovo škodo, ker je agrarna menica privilegirana menica in ni potrebnih mnogo cerimonij za zarubitev in prodajo na dražbi.

Poleg tega se mora zavedati, da mora vporabiti kredit v resnici v dotično svrhu, za katero je bil dan in ne v drugačne svrhe. Kdor hoče le pod pretvezo najeti agrarni kredit, se bo prej ali slej spekel. Agrarni kredit mora služiti povečanju kmečke produkcije in ne v drugačne svrhe. Zakon je v tem oziru strog.

Končno svetujemo vsakomur, da dobro premisli, ali mu bo posojilo koristilo ali ne. Pri tem upoštevajte, da je kredit skrbnemu, delavnemu in zdravemu kmetovalcu navadno v velikansko gospodarsko korist, nemarnežu in površnežu pa v gospodarsko propast. Po deželi imate ogromno enih in drugih zgledov in voditelji posojilnic bi znali v tem oziru mnogo povedati

Agr. inž. Josip Rustja.

Ali se izplača pri današnjih cenah rediti živino?

Pod tem naslovom je prinesla »Goriška Straža« v svoji št. 36 z dne 4. maja članek, spisan od kmetovalca naših hribov, kjer je živinoreja glavna in najvažnejša panoga kmetijstva. Zato naj si čitatelji pri tem razpravljanju živinorejstva predložijo naše gore, katerih naravna lega, živina, pogoji za vzdrževanje, so v marsičem različni od goriške okolice in ravnin.

Clankar podaja dokaze s številkami stroškov in dohodkov živine, pri katerih pride do zgube. K razmotrivanju tega vprašanja se je pridružil tudi g. inž. J. Rustja pod ravno istim naslovom članka »G. S.« št. 39, kateri to delno popravlja in vabi iz dežele »brihtne« ljudi, naj povedo svoje mnenje.

Da se do sedaj še ni nobeden oglašil, gotovo ni vzrok, da bi kmetovalci mislili, da se je dopisnik tako pomotil pri dokazih, kaj nam živinoreja donasja, da bi ne bilo vredno pritrđiti ali zanikati. Bolj gotovo je, da na splošno kmetovalci-zivinorejci, pa naj vodijo svoje gospodarstvo s številkami ali z izpraznjenimi žepi in dolgovi, v katere jih je pahnila ravno prenizka cena živine zadnje čase, soglašajo z dopisnikom. Precej edini so tudi v tem, da je vsak naš klic po odpmoči naše kmetsko gospodarske krize brezuspešen, ker od vednih jadikovanj, prošenj in pritožb, so ušesa merodajnih krogov že tako uglajena in privajena, da se zanj niti ne zmenijo in mislijo, da je to le neke vrste bolezen ljudstva, ki bo sama prešla.

Pa ni tako.

Dovolite mi, g. urednik, da se tudi podpisani pridružim k razmotrivanju tega perečega vprašanja. Ne zato, da bi rad bil »brihten«, pač pa zato, ker je živinoreja moja poklicna stroka in dobro poznam stališče sokmetovalcev naših gora.

Ne mislim na novo in podrobno s številkami dokazovati stroške in dohodke živine, ker to sta že obdelala, kot vidim, skušeni živinorejci in g. inž. J. R. Dodam samo nekaj pripomb.

1. Oploditev je navidezno previsoka. Ako pa upoštevamo pri večjem številu krav vse nepravilne okolnosti, n. pr. bolezni, zvriganje, nesposobnost bikov, zavlačevanje ali popolno prenehanje rodovitnosti krav, ne bo previsoka.

2. Količina krme do 2 let po 6 kg je premajhna. Ravnotako je premajhna oskrba do 2 let po 50 stotink na dan, ker delo ni manjše kot s starejšim govedom, samo da manj rabi.

3. Vožnja z voli je pa različna, ker zavisi od kmetovalčevega posestva je li večje ali manjše, skupno ali na daleč raztreseno; druga za služka pa ni in ni premalo računje no 60 dni v letu. Nadomestiti vole s kravjo vprego je po naših hribih z našimi kravami le malokje mogoče; to ve posebno oni, ki mora imeti svoje krave vedno v hlevu.

4. Količina mleka povprečno na število naših krav je 1200 l dosti visoka.

5. Ker se računa gnoj kot dohodek, se mora računati nastiljo, brez katere ne more in ne sme biti nobeden hlev, kot strošek, kar bi pasivo še povečalo.

Oblastne činitelje, ki so poklicani v to, da nadzorujejo in čuvajo našim narodnim gospodarstvom, pa prizadeti prosimo, naj vpoštevajo naše upravičene razloge in težnje in naj poskrbe, da se trg naše živine in mlečnih izdelkov spravi v sklad s cenami naših nakupnih potrebščin in davkov, da bo nam živinorejcem dana možnost obstanka. Vsako delo, ako ne že primerano, mora biti vsaj nekaj plačano, drugače se slabo ali nič ne napravi. Tako bi postalo pogubonosno, če bi kmetovalci izgubili veselje do živinoreje. Padli bi nazaj na nizko stopnjo prvih povojnih let. Posledice tega so jasne.

Pa naj si že po krajevnih razmerah te številke v malenkosti večamo ali manjšamo, gotovo je, da ne pridemo do aktivnega zaključka. Kaj nam je tedaj storiti? Ali naj opustimo živinorejo? Ne! Kar je po naravni legi in podnebnju Vipavski in Brdom vinoreja, to je za naše hribe živinoreja, katere se ne da z drugim nadomestiti. Naša dolžnost je vztrajati in z nezmanjšano silo in skrbnostjo gojiti živinorejo.

Naše kmetško gospodarsko stanje je rapidly pada. Majhen posestnik, ki ima 2 do 4 krave ter obdela in oskrbuje popolnoma vse sam, ve, da ima od svojega dela s svojo živino tako pičle dohodke, da se mora pri najnujnejših potrebščinah do skrajnosti omejiti v izdatkih, ako hoče životariti. Za davke je treba posojila. Srednji posestnik pa, kateri ima več živine in mora obdelovati polje, košnjo travnikov, oskrbuje živino z najetimi delavci, ima vsako leto občutno zgubo. Mnogi kmetovalci v svojem gospodarskem silobranu že segajo predaleč v izčrpanje svojih gozdov ali prodajo zemljišč in v številno izseljevanje. Zato je skrajni čas, da se prizadeti in odgovorni zavedejo resnosti, kam naša skupna gospodarska barka plove.

Pa se bo mogoče oglasil kak gospod z očitki: Vaše gospodarske krize in bede ste največ krivi sami, ker ste slabi in nevedni gospodarji. Vaša živina je zanikrna, vaši hlevi zanemarjeni, vaše sadje piškavo in njive polne plevela. Morali bi imeti težke krave, izvrstne mlekarice, katere bi dajale veliko mleka in težka teleta. Uredite vaše mlekarne, da bodo s svojim izdelkom odgovarjale najmodernejšim drugim pokrajin. Vzgojite žlahtne sadovnjake, podobnim onim v Massalombardi. In vaši dohodki se bodo znatno zvišali in krize bo konec.

O kako se to lahko zapiše, še prijetneje pa sliši; da se napravi dalo bi tako, kmalu bi boljše bilo.

Res se dobijo še vedno izjeme, ki zgornji očitek vsaj deloma zaslužijo, toda teh je malo in ni moj namen jih zagovarjati. Smelo pa trdim, da je prehod iz naše solzne doline in hribov v deželo lepih krav in žlahtnega sadja precej daleč. Zahteva mnogo časa in kapitala in se najboljšemu kmetovalcu le deloma posreči. Kje je naš kmet vzame denar, ki je največkrat potreben za zboljšanje živinoreje,

hlevov, travnikov itd., ker je zakon pan v dolgove? Ali naj zaprosi posojilo, katero vlada nudi v te svrhe? Zopet se boji, iz strahu, da ne bo mogel nikoli plačati, in ta pot drži vedno navzdol.

Toliko v moje pojasnilo tega vprašanja in naših razmer. Kdor ima pa v roki samo svinčnik ali pero, nikoli pa krave ali vola, in si vzame naše kmetško gospodarstvo naravnost matematično, kot n. pr. uradnik, ta napravi tako:

Toliko poseješ, toliko moraš posejati. Toliko imaš krav, toliko mora biti telet in mleka, številke skupaj in pokažejo dohodek takogotovo, kot 2 in 2 je 4. Dohodnina se odmeri. Plačaj.

Kdor se pa svojo dolgo življenjsko dobo ukvarja s kmetijstvom ne kot z brezpomembno igračo za zabavo, ampak z vso življestjo in vestnostjo, ker ve, da je to edini pogoj za njegov življenjski obstanek, ima pa o kmetijstvu drugačne nazore. Kmetovalec, ki z vso skrbnostjo preudarja po lastnih skušnjah in nasvetih gg. učiteljev raznih kmetijskih strok, kako bo najbolje gospodaril, doživi pri svojem delu toliko porazov in presenečenj, da menda nobeden stan ne tako.

Toliko v premislek onim, ki menijo, da je kmet neizčrpiliv in je teslo, ki ne zasluži svojega imena.

F. J. — Z., kmet.

Cepljenje smokev.

Smokev najuspešneje cepimo v oko. Cepimo pa letošnje poganjke najboljše 10 cm nad mestom, kjer so poginili iz lanskega lesu. Cepljenje moramo izvršiti začetkom meseca julija. Cepič naj bo lepo skrit od smokvinih listov, da ga solnce ne osuši. Oko bo začelo že letos poginjati, in sicer po kakšnih dveh tednih. Takrat moramo tudi preščipniti poganjke kakih 10 cm nad cepičem. Že letos lahko dobimo iz cepljenega očesa do 30 cm dolg poganjek.

Slinavka in parkljevka

se zelo širi po nekaterih severoitalijanskih provincah. Nevarnost je, da zaleze tudi k nam, zato naj bodo živinorejci že sedaj opozorjeni. Najbolje pa je onemogočiti razvoj bolezni, zato bi se morali živinorejci, posebno sedaj v toplem času leta, držati naslednjih pravil:

1. Ne hodimo po nepotrebnem v tuje hleve!

2. Ne vodimo živine po poteh, kjer hodi navadno mnogo živine. Če le mogoče, izognimo se tudi skupnim napajališč!

3. Pazimo na čistost v hlevu, živina naj ima kratke parklje, katere moramo večkrat oprati z 2% kreolinom. Tudi za zdravljenje parkljevke nimamo drugega sredstva, kot pranje s kreolinom.

4. Hlev moramo večkrat razkužiti z apnenim mlekom.

Če pa bi imeli nesrečo in bi prišla slinavka v hlev (v gobcu živali se pojavijo majhni mehurčki), potem peremo živali gobec s pavolo, katero smo namočili v raztopini jesiha in navadne soli. Po par dneh nadomestimo jesiha z vinom.

R.

Črešnjev trg.

Blaga je sedaj na trgu malo, zato pa je izborne kakovosti. Krasne so črešnje »črničice« in pa »tarčentarke«. Cena je bila v torek od 2 do 2,30 L za kg. Te črešnje prihajajo na trg večinoma iz Brd, iz Vipavske doline zelo malo. Velikansko povpraševanje po črešnjah je iz Nemčije, posebno iz Monakovega, kamor jih gre dnevno vsaj 1 vagon. Monakovski trg je velika pridobitev za naše črešnje.

Kraške črešnje kupujejo večinoma zveplarji.

Trg svilodov

je bil v Gorici uradno odprt dne 21. junija, a do sedaj se ni razvil in

se tudi najprej ne bo, ker je na razpolago za goriški trg zelo malo blaga, posebno ker imata Vrtojba in Miren lastne trge svilodov.

Do včeraj (torek) je bilo prinesenih v Gorico skupno okoli 600 kg svilodov. Cena za lepo odbrano in enotno blago je 17.— L, slabejše je cenejše.

Cena 17.— L za kg je v primeri s trgi v ostali Italiji dokaj ugodna.

Sporod za splošno pregledovanje bikov rjavo-sive švicarske pasme na Goriškem.

V zmislu določil pravilnika k zakonu z dne 21. junija 1925. št. 1162 morajo prignati svoje bike pred pregledovalno komisijo ne le lastniki bikov, namenjenih za javno spuščanje, ampak tudi zasebniki, ki nameravajo uporabljati svoje bike za plemenitev lastnih krav in junic.

Vsi lastniki nad 10 mesecev starih bikov, naj so živinorejci ali voditelji javnih spuščevalnic, morajo predložiti potom pristojnega županstva živinorejskemu nadzorništvu v Gorici, Via Trieste 43, z dvema lirama kolekovano prošnjo za pregled. V prošnji je navesti ime, priimek ter bivališče lastnika, število bikov, kraj, kjer se bodo biki uporabljali, ime, pasmo, starost in barvo posameznik bikov.

Pregledi se bodo vršili v sledečih krajih in dnevih:

3. julija 1928: Ravnica ob 8½ uri pri mostu, Trnovo ob 9. uri pred županstvom, Lokve ob 10. uri pred Winklerjevo gostilno, Čepovan ob 11. uri pred pošto, Bate ob 14. uri pred cerkvijo, Grgar ob 15. uri pred županstvom, Solkan ob 16. uri pri občinski tehni.

4. julija 1928: Kal ob 8. uri pred Bratuzevo gostilno, Koprivišče ob 8½ uri pri Močniku, Banjšice ob 9½ uri pred šolo, Vrh kanalski ob 10. in pol uri pri gospodu Francu Gorjupu, Ročinj ob 11. in pol uri pred pošto, Avče ob 13. uri pred županstvom, Kanal ob 14. uri pred Gorjupovo gostilno, Plave ob 15. uri pred Konjedicem, Anhovo ob 16. uri pred županstvom.

6. julija 1928: Hlevnik ob 8. uri pri Peternele, Drnovk ob 9. uri, Medana ob 9½ uri pri Keberju v Plešivem, Vipolže ob 10. uri pri Skolarisu, Kojsko ob 11½ uri na trgu, Števerjan ob 12. uri pred gradom bar. Tacco, Ločnik ob 15. uri pred županstvom, Pevma ob 15½ uri pri mostu, Gorica ob 16. uri pri županstvu.

7. julija 1928: Šempeter ob 8. uri na trgu, Vrtojba ob 8½ uri pred cerkvijo, Bilje ob 9. uri pri Cijan, Renče ob 9½ uri na trgu, Vogersko ob 10. uri pred šolo, Prvačina ob 10½ uri pred županstvom, Dornberg ob 11. uri pred županstvom, Rihenberk ob 12½ uri na trgu, Šmarje ob 14. uri pred Stubeljnovno gostilno, Gabrije ob 15. uri pred Ukmarjevo gostilno.

10. julija 1928: Štanjel ob 8. uri uri pred Bizjakovo gostilno v Dolu, Lokavec ob 10. uri pred šolo, Sv. Križ ob 10½ uri pri Bonetu, Dobravlje ob 13. uri pred združno kletjo, Kamnje ob 14. uri pri Rebku, Vrtojbin ob 14½ uri pred Čermeljevo gostilno, Črničice ob 15. uri pri cerkvi.

11. julija 1928: Štanjel ob 8. uri pred Starčevjo gostilno, Tupelče ob 8½ uri pri Germeku, Gorjansko ob 10. uri pri Furlanu, Komen ob 10 in pol uri pred cerkvijo, Vojšćica ob 12½ uri pri Špacalu, Temnica ob 13. uri pred cerkvijo, Kostanjevica ob 13 in pol uri pred cerkvijo, Opatje-selo ob 14. uri pri Pahorju, Miren ob 15. uri pri spuščevalnici, Sovodnje ob 15½ uri pri spuščevalnici.

Bikorejcem je na voljo dano, da priženejo svoje bike na zbirališča, ki so jim najbolj prikladna.

Biki, ki se priženejo na zbirališča, so podvrženi obstoječim predpisom živinozdravstvenega reda; lastniki so odgovorni za poškodovanja, ki bi jih utegnili povzročiti njih biki.

Murvino listje kot krma za živino.

Murvino listje ni samo edina hrana za gosnice od sviloprejke, temveč je tudi izborna krma za govejo živino. Seveda ne bomo krmili pomladanskega listja živini, ker ga takrat primanjkuje za sviloprejke, pač pa poletno listje, katero osmukamo z dreves v jeseni, takoj, ko je nekaj listov porumenelo, kar pomeni, da bo murvino listje kmalu odpadlo. Takrat osmukamo murve.

Murvino listje je zelo redilna krma in vsebuje zelo mnogo beljakovin. Za to prija predvsem za mlečne krave. Z osmukanjem dreves v jeseni ne bomo murvi nič škodovali.

Književnost in umetnost.

Cerkveno - glasbena literatura za harmonij in orgle.

a) Za harmonij:

Ocvirk, Skladbe za harmonij (10 preludijev);

Mitterer, Vademecum für Harmoniumspieler (12 zv. po 7,50 L; vsebujejo moderne in klasične skladbe za harmonij);

Bungart, Präludienalbum, I. in II. zv. (žepni format);

Bungart, Harmoniumschule (kratka, pripravna);

Schöls, Harmoniumschule zum Selbstunterricht;

Bottazzo = Ravello, Metodo per armonium.

b) Za orgle:

Premr, Preludiji in kadence;

Rihovsky, Der praktische Organist; Tregler, 100 Präludien für Orgel;

Blied, 160 kurze und leichte Orgelstücke (žepni format);

Führer, Der Landorganist;

Meurerer, Kleine praktische Orgelschule;

Bossi = Tebaldini, Metodo per organo.

Vse imenovane zbirke ima na prodaj Katoliška knjigarna v Gorici.

Nov oratorij.

Dr. Božidar Širola, ki nam je znan že iz lanskega leta kot avtor »Spomena i života sv. braće Cirila i Metodija«, je napisal spet delo te vrste — nov oratorij z imenom »Smrt sv. Hijeronima«. Sv. Hijeronim je bil, kakor znano, velik cerkveni učenik, prevajalec sv. pisma; rodom je bil iz Dalmacije. Delo je po vsebini in po celotnem obsegu krajše od oratorija svetih bratov. Prirejeno je za soli, mešani zbor in orkester. Glavni del je pisan za soli, medtem ko nastopa zbor samo tam, kjer se je izkazala za to nujna potreba. Tudi ta oratorij je založilo hrv. pevsko društvo »Kolo« v Zagrebu, ki je prevzelo nase tudi prvo izvedbo za letošnje jesen. Izvedba in umetniško vodstvo je poverjeno našemu rojaku g. Srečku Kumarju.

Zupančičev večer v Zagrebu.

»Slov. kulturno društvo«, ki je bilo osnovano pred dvema mesecema v Zagrebu in ki mu predseduje naš rojak podpredsednik stola sedmorice dr. I. Okretič, je proslavilo pred kratkim Zupančičev jubilej na lep in dostojanstven način. Slavnost se je vršila pod pokroviteljstvom in ob navzočnosti najuglednejših zagrebških osebnosti. Pri programu večera so sodelovali naši priznani umetniki: ga. Arkova, Vika Podgorska, Hinko Nučič, Marij Šimenc, Srečko Kumar in tenorist Zupan. Glasbeni del so tvorila izključno dela, ki so komponirana na Zupančičeva besedila, Nučič in Podgorska sta pa recitala iz Zupančičevih pesemskih in dram. zbirk. Večer je uspel v vsakem pogledu.

Mussolini govori industrijalcem.

V petek 22. junija so v Rimu zborovali zastopniki sindikatov industrijalcev. Na zborovanju je govoril tudi ministrski predsednik Mussolini o nalogah in dolžnostih italijanske industrije.

Lastnikom mlatilnic.

Deželni kmetijski urad nam sporoča sledeče:

1. Vsak lastnik mlatilnice je dolžan do konca tega meseca javiti Kmetijskemu uradu v Gorici (Cattedra Ambulante di Agricoltura) svojo mlatilnico in ime, priimek ter bivališče tistega, ki bo mlatilnico vodil.

2. Kmetijski urad bo za vsako mlatilnico izdal dovoljenje, brez katerega ne bo nihče smel mlatiti.

3. Tisti, ki vozi mlatilnico, mora Kmetijskemu uradu v Gorici (via Trieste 43) javiti množino žita v stotih, ime, priimek in bivališče lastnika žita in površino, ki je obsejana z žitom. To bo napisal na poseben zvezek, ki ga dobi pri Kmetijskemu uradu.

Kaj je novega na deželi?

Repentabor.

Veleč, gospod Emil Wester, župnik v Repentabru, je pretekli teden obhajal na Sveti gori pri Gorici 50 letnico rojstva. Vrlemu duhovniku in dobrotniku kraškega ljudstva pošiljamo prisrčne čestitke! Prišel je iz odlične družine med nas. V svojem srcu združuje visoko izobrazbo s prisrčno ljubeznijo do kmečkega ljudstva. Bog ga živi med nami še mnogo let!

Komen.

(Nesrečen deček.) Devetletni Dušan Šuc, sin pokojnega Franceta Šuca, občinskega tajnika, je padel z visoke črešnje tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. Zdravil se je v goriški bolnišnici. Sedaj ga je vzela mati-vdova v domačo oskrbo. Pred kakimi šestimi leti si je pri padcu skozi okno zlomil levo roko, ki so mu jo morali v Trstu v bolnici odrezati.

Kobdilj.

Dne 17. t. m. je umrl France Kos, brat prečastitega g. župnika biljanskega in preč. g. kurata braniškega. Večna luč naj mu sveti!

Sv. Mihael-Ozeljan.

Dalj časa je že, kar se nismo oglašili v javnosti, da bi večkrat imeli kaj povedati. Vzroki za to so različni. Včasih smo res preobloženi z delom, včasih pa tudi nekoliko leni ali pa se zanašamo drug na drugega in mislimo, da bo že kdo drugi pisal, in tako ginejo dnevi naprej. Res je tudi, da nimamo pisati bogve kakšnih zanimivosti, a včasih je vendarle dobro, če opišemo, kakšne razmere so pri nas. Solnce se vzpenja najvišje na nebu in siplje žgoče žarke na zemljo. Znoj nam lije raz čelo in naši obrazi so porjaveli, kajti od zore do mraka smo zaposleni na polju. Sena je letos v obilici, izvzemši tam, kjer se ne gnoji. Vidi se, da je treba vse mazati, sicer ne gre in ni pridelkov. Črešenj je bilo na splošno manj nego druga leta. Občutno se pozna lanska toča in nekoliko tudi gosenice. Od sedaj zaneprej bo treba uporabljati sredstva zoper to golazen, ki velikokrat napravi ogromno škodo in celo drevesa uniči. Cena črešnjam je bila povoljno visoka in čeravno jih ni bilo mnogo, smo vseeno zanje nekaj izkupili, tako, da smo vsaj za trenotek pozabili na neprijetno krizo. Drugi pridelki kažejo do sedaj tudi zelo lepo. Pogled na trto naravnost razveseli človeka, ko vidi, da obeta, da bo trud obilno poplačan. Le žito, zlasti ono, ki je že dozorevalo, je veter, nekaterim deloma, mnogim pa skoro vse

Občinski tajniki

bodo po novem zakonskem načrtu postali državni uradniki. Imenoval jih bo prefekt.

Izmišljen napad.

Zadnjič smo po italijanskih listih poročali o atentatu na italijanskega generalnega konzula v Braziliji poslanca Mammamella. Sedaj pa so oblastva ugotovila, da je vsa stvar izmišljena.

Za reklamo

so v Združenih državah izdali lanske leto nad eno milijardo dolarjev. Pomen reklame tam pač dobro poznajo.

Najdeno.

Nekdo je našel 1 vrečo raznovrstne slanine, najbrž je bila komu vkradena. Kdor jo pogreša, naj se oglasi za naslov najditelja pri upravi lista.

Darovi.

Za Sirotišče sv. Družine: Ob priliki gradenja bale darujejo reška dekleta 20 L, preplačila za Nova pota in Socialni zakonik 15 L. — Srčna hvala!

Novaki.

Četrtek 21. junija, na pričetek poletja, se je ravno opoldne vsula silna toča nad Novake in Robidensko brdo. Temen oblak se je pokazal že ob 10. uri nad Črnim vrhom, pa je zginil; za njim pride drugi, zabliska se, zagrmí in vsuje se toča za oreh debela in pada četrt ure. »Gorje! Glej, tam na polji setev mlada, živilo naše, naša nada, pod težo sklonjeno drevo, glej, nežni cvet na mladem vrtil, plah ozira se v nebo. — Končan je cvet in sad obran. — Gorje! Tužno je spet posijalo sonce, še tužneje je naše oko zrla na strte nade pod ledenim zrnjem. — Zanesi nam, zanesi, Bog! Otmi nas rev, otmi nadlog!

Dol. Tribuša:

24. jun. nas je obiskal mešani zbor župnije Vojsko (nad 1000 m nad morjem). Resnici na ljubo izjavim, da nisem pričakoval tako čednega petja, kakor so ga izvajali med faro no sv. mašo.

Ob začetku podani Karlo Adamičev »Oče večni« me še ni mogel potegniti, ker za soprane so nekateri takti previsoki, in da jih z lahkoto neprisiljeno obvladajo, je treba večletne vaje; in vojskarske soprane stinje bodo polagoma obvladale tudi te težave, zlasti če se pritegnejo še močnejši soprani zraven. Sicer pa je njihov glas zadosti metalichen, izdaten, in se vidi, da imajo talent za petje. Edino to jim pripočam, da bolj z lahkoto prednašajo, kolikor mogoče neprisiljeno, in bodo prihodnjic žele še boljše pohvalo. To je z gotovostjo pričakovati, ker hitro prvi utis je bil, da je zbor dobro discipliniran, kar pri posebnih mnogokrat pogrešamo, in da bode njegov talentirani pevovodja g. Ivan Rijavec dosegel z njim izredne uspehe.

Bervarjev »Zbor angeljski glas« je bil dobro podan, tudi soprani niso imeli tistih težav, kakor pri prvi točki, in so v lepi harmoniji z basovi dobro pogodili svojo nalogo. Prisiljenosti ni bilo opaziti več.

V izredno pohvalo pevovodje Ivana Rijavca po poudarjam, da me je Hribarjev »Jezusa ljubim«, prednašan po povzdigovanju, naravnost očaral. Bili so to glasovi, zlasti basovski, ki so krasno povedali svoje notranje srčne vzdih, kakor se mora pri vsakem bolj dovršenem petju zahtevati. To je cilj petja, da pritegne, potegne, zbuja pobožnost. Tu ni bilo komedijantstva, tu je bila srčna molitev! Kakor mora pijanist neprisiljeno, mirno dobiti iz glasovirja vso nežno lepoto in jo podati poslušalstvu, da uživa, tako mora tudi petje učinkovati. Kaj poma, če mu še tako prsti polze čez tipke, ako pa ne dobi tistih milin, živih, srčnih tonov iz mrtve kovine. In ravno z zadnjo točko sem bil zelo zadovoljen. Izgovorjava je bila na sploh zadosti dobra, a mora biti prihodnjic ravno taka, če ne še boljše. Vojskarji imajo torej talent za solo petje! Zato na zopetno svadenje! Anton Sok, župnik.

Čevljarska zadruga v Mirnu

vabi svoje člane k

REDNEMU OBCNEMU ZBORU,

ki se bo vršil v četrtek dne 5. julija t. l. ob 6. uri popoldne v zadružnih prostorih v Mirnu.

Dnevni red:

1. Potrdilo računov za leto 1927.
2. Volitev načelstva.
3. Volitev nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Prihodnje vožnje

(vštevši morebitne spremembe)

V Novi-Jork (iz Genove):

10. jul. (1) — s/s »Roma« 32.600 ton.
24. jul. — s/s »Duilio« 24.300 ton.
28. jul. — s/s »Colombo« 12.000 ton.

(Iz Neapelja dan pozneje)

- (1) 13. iz Gibraltarja
(2) 30. iz Palerma.

V Južno Ameriko (iz Genove):

12. jul. — m/s »Augustus« 32.650 ton
30. avg. — s/s »Duilio« 24.300 ton.

V Centralno Ameriko

čez Tihi Ocean:

Redna poštna služba — iz Genove:
31. jul. — m/s »Virgilio« 12.000 ton.

V Avstralijo:

17. julija — s/s »Taormina«.

(Iz Livorna dan pozneje).

Informacije in vozne listke dobite pri agenciji N. G. I. Zastopnik gošpod Renato Happacher, Gorica.

Odlikovana krojačnica. Podpisana se priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi, posebej preč. duhovščini za obila naročila, katera izvršiva natančno, trpežno in po želji naročnika. Cene zmerne. — **A. Krušič & sin,** krojaška mojstra, Gorica, Corso Vitt. Em. št. 37.

Razglas. Na prodaj je iz proste roke hiša z gospodarskim poslopijem in zemljiščem v Hrenovicah št. 11 — 12. pod ugodnimi pogoji. Več pove Jakob Turk, kovaški mojster, Hrenovice št. 57 p. Hrašče.

Moderna zlatarna, Corso Verdi št. 13. — Birmski, poročni in krstni darovi po zmernih cenah. Popravila ur in zlatarskih predmetov izvršujem z jamstvom in hitro. Kupujem krone, srebro, staro zlato po najvišjih cenah.

Zahvala.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob smrti našega ljubljene brata in sorodnika č. g.

Josipa Kos-a,
kurata v Otaležu.

Posebej izrekamo toplo zahvalo č. g. I. Žagarju, župniku z Ledin, ki je nepozabnemu pokojniku podelil sv. popotnico, č. g. dekanu Kunšiču za vodstvo pogreba in tolažilni poslovilni govor, g. zdravniku dr. Carati v Cerknem za skrbno zdravljenje, številnim gg. duhovnim sobratom za spremstvo, pevcem, učiteljstvu, Marijini družbi in vsem, ki so s številno udeležbo pri pogrebu pokazali svojo ljubezen in spoštovanje do dragega rajnega. Vsem: Bog glajaj!

Otalež, dne 25. junija 1928.

Žalujoča brata in sorodniki.

Koledarček.

- 2. jul. ponedeljek, Oton, šk.
- 3. jul. torek, Bernardin.
- 4. jul. sreda, Urh, šk.
- 5. jul. četrtek, Ciril in Metod.
- 6. jul. petek, Bogomila.
- 7. jul. sobota, Vilibald, šk.
- 8. jul. nedelja, Elizabeta, kr.

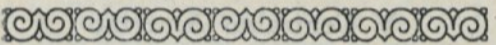
Naznanjamo, da smo na novo otvorili v Idriji slaščičarno pri Šavrinu. Sprejemajo se tudi naročila za sv. birmo. — Priporočamo se za obilen obisk.

Enonadstropna hiša z gostilno, prodajo likerjev in trgovino z mešanim blagom, dobro vpeljana, ležeča v industrijskem rudarskem kraju, zraven še druga hiša in zemljišče, se proda radi družinskih razmer po ugodni ceni. Slatinšek, Ra-belj (Cave del Predil).

Pozor botrce in botrčki!

Prav lepa birmska darila po znižanih cenah kupite pri urarju in zlatarju Franju Keberju v Idriji.

Hiša na prodaj, na prometni točki rudnika Senovo pri Rajhenburgu, obstoječa iz dveh sob, kuhinje, jedilne shrambe, velike delavnice, kleti, podstrešne sobe in tisoč kvadratnih metrov vrta, vse v dobrem stanju, pripravno najbolj za kakšnega obrtnika, kateri bi imel jako lepo bodočnost. Cena Din. 40.000. Lastnik Jos. Kadivnik, pekarna, Senovo pri Rajhenburgu.

Ortopedični zavod A. ZECCHI

Turin - Via Roma 31/1 - Turin

Aparat Zecchi ustavi

KILO

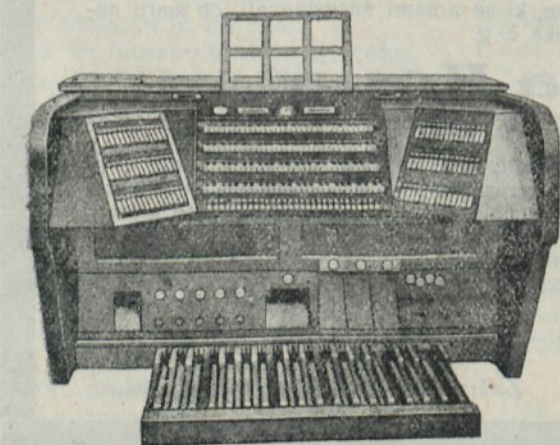
Srčna zahvala dveh zakoncev z Beneškega.

Gospa Salute in gospod Josip D'Alpaos, bivajoča v Garna d'Alpago, pokr. Belluno, nam pošiljata svoji fotografiji s pooblastilom, da lahko objavimo njuno zahvalo za blagodejno zdravstveno stanje, ki sta ga dosegla s posebnim aparatom ZECCHI, katerega lahko brezplačno poskušajo prizadete osebe - moški, ženske, otroci - pri priznanem ortopedu v naslednjih dneh v sledečih krajih:

- GORICA: v sredo 11. in četrtek 12. julija, hotel „Angelo d'oro“.
- TRST: v četrtek 13. julija, hotel „Moncenisio“.
- PULJ: v soboto 14. julija, hotel „Miramare“.
- ZADER: v nedeljo 15. in ponedeljek 16. julija, hotel „Vaporetto“.
- REKA: v torek 17. in sredo 18. julija, hotel „Riviera“.
- ŠT. PETER na Krasu: v četrtek 19. julija, gostilna Rebec.
- VIDEM: v nedeljo 22. julija, hotel „Italia“.

ZITZMANN & JEŽEK

Tovarna orgel, harmonijev in klavirjev, — ustanovljena l. 1925. — Delo prvovrstno, po vsakem načrtu. Cene zmerne.

Glasbeni svetovalec: Emil Komel, učitelj glasbe. Odlične reference!!!

GORICA - Corso Verdi šte. 30
STANOVANJE: Via Ponte Isonzo 17

Prencis Frančišek v Solkanu, glasbenik in izdelovatelj orgel, harmonijev ter drugih glasbil. Priporoča se preč. duhovnikom, cerkvenim oskrbništvom in drugim. Popravlja in uglašuje cerkvene orgle najtančnejše, 60 lir od spremena. Pregledi, proračuni gratis. Moto: Ve... Ve... Ve...

Dott. Gius. Comel

specialist za bolezni v ušesih, nosu in grlu,

bivši operator na univ. klinikah prof. Neumann-a in Hajek-a na Dunaju in asistent prof. Brunetti v oddelku za nosne in ušesne bolezni v mestni bolnišnici v Benetkah.
Sprejema od 9-11 predp. in od 3-4 pop.
Gorica, Via Garibaldi 11 (prej Teatro)

OKULISTIČNI AMBULATORIJ

Dott. Gilberto Delneri

zdravnik kirurg

sprejema od 11½ do 12½ dop. in od 3 do 4 pop.
Corso Verdi 28, Gorica.

Zdravnik za zobe in usta
Dr. LOJZ KRAIGHER

sprejema v GORICI
Piazza della Vittoria šte. 20
in v svoji podružnici pri SV. LUCIJI šte. 35

L. KOMEL

Gorica — Trg sv. Antona št. 5,

kupi vsako množino

PRŠUTOV

Plačuje po dnevnih cenah.

KURJA OČESA

(KALI)

izginejo brezopojno z uporabo mazila

iz založbe lekarne

SPONZA, Trst, Via Tor S. Piero N. 10

Varujte se pred ponaredbami.

V vseh lekarnah po znižani ceni L. 3

Neprekosljiv gramofon, ki je prenosljiv.

The New **DECCA**
WOKULAT
Gorizia - Corso
Tel. 347

Nagla vožnja v Amerike in v Avstralijo
z novimi velikimi brzoparniki.

Prihodnje vožnje iz Genove:

„Conte Grande“ - „Conte Biancamano“

Iz Genove v New York v 9. dneh.

„Conte Rosso“ - „Conte Verde“

„Principessa Maria“ - „Principessa Giovanna“

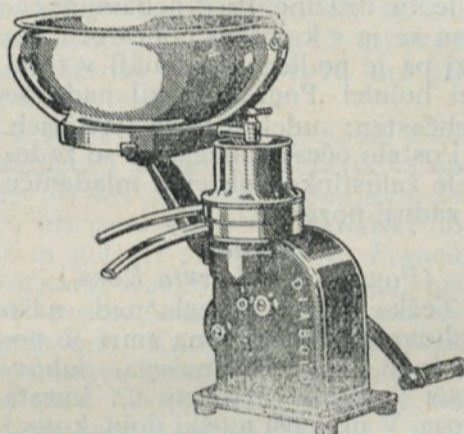
Iz Genove v Buenos Ayres v 13½ dneh.

„Principe di Udine“ - „Maria Cristina“

Iz Genove v Avstralijo v 37. dneh.

Vsi parniki so preskrbljeni z brzojavom „Marconi“ — električno razsvetljava — izvrstno kuhinjo in največjim komfortom. Tretji razred ima udobne kabine z 2, 4 in 6 posteljami dostojno opremljenimi, prostorne jedilne dvorane — dvorane za kadilce — dvorane za dame — mostove za sprehajanje — kopelji — kino.

Pojasnila daje zastopnik LLOYD SABAUDO
F. ROSICH, GORICA, Via Contavalle št. 4 Telefon št. 3-74

Temeljita izraba mleka doma, v mlekarni in na planini je mogoča edino s pomočjo posnemalnika

DIABOLO

ki je prvovrsten švedski svetovni izdelek, trpežen, priprost.

Plačuje se lahko v obrokih.

Pojasnila prebivalcem goriške pokrajine dajejo zastopnik tvrdke: **KNUT JONSON, BOLZANO**

Vittorio Jonson - Gorica, Via Contavalle 4-II.
in Josip Kovačič, trgovina, Idrija pri Bači 94

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica
CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchari & Raymann, vrhovno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.
Blago solidno! Cene zmerne!

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon številka 50

Brzojavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavica

Centrala LJUBLJANA

Rezerve

Din. 50.000.000

Din. 10.000.000

Podružnice in agencije: Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Logatec, Maribor, Metković, Novi Sad, Novomesto, Ptuj, Prevalje, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Trst. Sezonska ekspozitura: Rogaska Slatina.

Vloge na knjižice po 4 %.

Vloge v tekočem računu lir ali dinarjev, (najugodnejše obrestne mere).

Nakup valut, čekov, deviz in obliž vojne odškodnine (bonov) po najugodnejših cenah.

Nakazila v tu- in inozemstvo.

Borzni in ostali bančni posli.